

HENRY MANCINI I AUDREY HEPBURN

ABSÈNCIES

No us ha commogut la mort de Mancini? No puc creure que no hàgiu sentit tristor, fa uns mesos, amb la notícia. I és que Henry Hank Mancini era molt Mancini. La Música i el Cinema (així, totes dues disciplines en majúscula) han perdut un dels seus valors emblemàtics.

I no només aquestes dues branques, també la lírica o la poesia. I sinó, pensau: Qui ens ha fet somiar com ell? (només Jules Verne havia filat tan prim). No hem viatjat, lluny, gràcies a ell a través dels rius de la lluna? No ens hem embriagat de vi i perfumat de roses mentre cantàvem les seves cançons inspirades?...

Si això no és poesia, ja em direu què és.

He cercat algunes notes biogràfiques per les enciclopèdies musicals que tenc a l'abast. I he de dir que, malauradament, el nom de Henry Mancini no surt a totes. Més bé diria que apareix (i breument) a poques. Llàstima. Com es nota que molts dels historiadors del fet musical deixen de banda els compositors de bandes sonores. Quin desastre! Com si la Música escrita per acompanyar imatges fos de segon ordre!

I deman: no és la Música de cinema una part importantíssima de la història del fet musical? Quants de compositors, d'aquests anomenats de Música clàssica no han volgut escriure per al cinema! Nino Rota n'és un cas exemplar. I entre nosaltres Baltasar Samper. Podríem entendre la història de la Música del segle XX sense el cinema? De cap manera!

És per això que no entenc aquesta absència en alguns diccionaris que recopilen el fet musical. Al meu entendre, dues altres mancances com aquesta poden desqualificar totalment l'autor. Henry Mancini (i com ell altres «vaques sagrades») ha de figurar a qualsevol Història de la Música que vulgui rebre el qualificatiu de seriosa. I no hi ha de figurar de qualsevol manera, sinó que amb lletres grans, les mateixes que s'utilitzen per escriure els noms de Mozart, Brahms o Beethoven. Vaja sinó!

PERE ESTELRICH I MASSUTI

COLORS

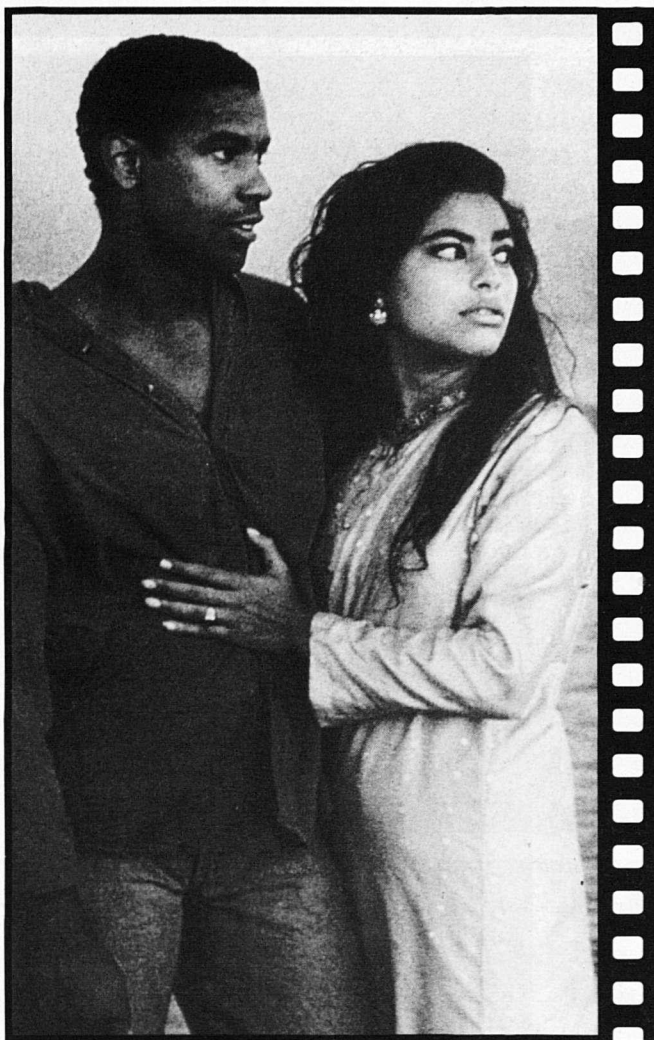
Només veure-la vaig pensar que era incapaç de trobar-li cap línia recta. És l'al·lota més voluptuosa i sensual que he vist en pantalla gran. Estic parlant de la protagonista de *Mississipi Masala*, la pel·lícula de Mira Nair, protagonitzada per Denzel Washington i Sarita Choudhury. Una pel·lícula que es pot considerar com un cant a la mescla de races i cultures, tot i advertint de les dificultats que, ara i sempre, aquesta mescla du implícites.

La història de l'exili forçós al que Idi Amín obligà en 1972 els asiàtics d'Uganda dona pas a una història d'amor molt a l'estil de *Romeo i Julieta* però, això sí, en terres americanes, en el que podríem anomenar el Sud profund dels Estats Units.

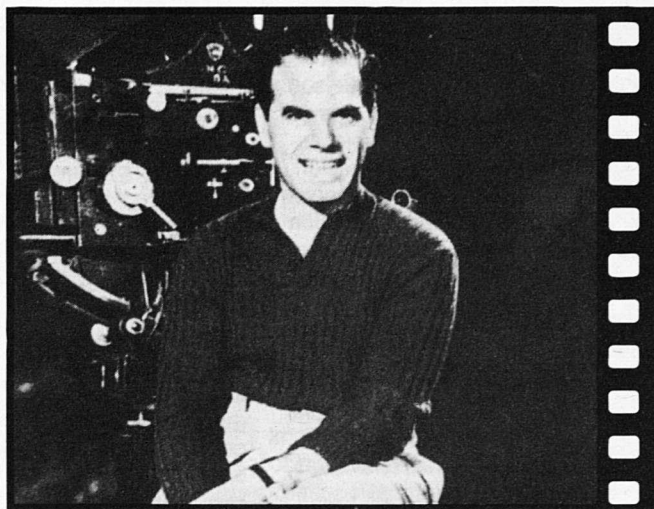
És curiós observar com els pocs WASP's que entren dins la trama resten poc menys que ridiculitzats: un operari d'una grua a la caça d'automòbils amb els cops encara calentets per a aprofitar-se de la necessitat de la gent i assegurar uns beneficis ràpids i segurs; un propietari de motel al qual el seu fill intenta fer veure que els indis dels que parlen no són els mateixos que foren quasi exterminats pels seus avantpassats; i un advocat del més baix estil que, esgrimint el més flagrant dels «farols», fuig cap endavant amenaçant amb un «posa'm a prova».

Afortunadament, aquests personatges són gairebé anecdòtics, ja que el nus de la qüestió es centra fonamentalment en els problemes de la gent de color. Una gent composta per tots aquells que no són blancs (aquest no és un color), els quals comparteixen el menyspreu i la discriminació a què són sotmesos, però que són incapaços d'unir els seus esforços per a fer-los front. Aquest és el vertader missatge de la pel·lícula: l'elecció entre el manteniment d'unes tradicions que et fermen a les teves arrels i t'identifiquen culturalment, per una banda; i l'adaptació a una nova terra, unes noves concepcions, uns nous valors que es contradiuen constantment amb el que fins al moment havies après, però que has d'acceptar i assumir sempre que no vulguis romandre exclòs del model imperant.

El tema del racisme és tractat també, entre altres, en la darrera pel·lícula de Coline Serreau, titulada *La Crisis*. Anunciada com una comèdia, l'obra representa una espècie d'anàlisi sobre la mateixa existència humana, sobre els conceptes bàsics de l'amor, l'amistat i la solidaritat amb els altres. Pel meu gust, i amb el permís de Monty Python, tal vegada el títol de *El sentit de la vida* hauria estat més adient. Vincent Lindon interpreta al protagonista d'aquest al·legat que no amaga una intenció moralitzant, la qual, tot i essent evident, entra dins l'espectador mitjançant un eficaç llenguatge cinematogràfic, uns personatges ben de-

DENZEL WASHINGTON I SARITA CHOUDHURY

FRANK CAPRA

L'HABITACIÓ DELS GAGS

C. Gardner Sullivan i Anita Loos són recordats com els escriptors més cèlebres i més ben pagats de l'època del cine mut. Per descomptat que eren un cas a part, perquè durant aquells anys l'autor poques vegades obtenia un crèdit, l'important era el guió.

Dins la *Gag-Room* (l'habitació dels acudits) de la *Triagle*, no hi havia lloc per alimentar l'amor propi. Frank Capra, que hi havia fet feina en els inicis de la seva carrera li va dedicar una «encantadora» descripció: «Al final de les escales era la *Gag-Room*. El seu mobiliari estava format per una dotzena de tamborets de cuina, un parell de taules plegables i algunes velles màquines d'escriure, dos llargs bancs atrotinats on fer un becadeta i munts de fulls grogosos per arreu».

Els sis o vuit escriptors a sou de la *Gag Room* varen prevenir Capra que la jornada normal era de vuit hores, però que podia allargar-se fins a la matinada, quan el vell (Mack Sennett) no podia dormir. Li varen aconsellar que, si se li acostava, es fes passar pel pensador de Rodin i que ni se li passàs pel cap obrir la boca. Però no anava amb el tarannà de Capra quedar amb la boca tancada.

En certa ocasió, Sennett els va dur a visionar uns rotlles. Estudiaven una escena en la qual el dolent provava d'obrir una porta i, després de quedar amb el pom a la mà i empenyer amb totes les forces, optava per allunyar-se'n. Sennett, que considerava que allò no tenia gràcia, va demanar que pensassin alguna cosa enginyosa que rematàs l'escena. Un dels escriptors va botar del seu seient: «Ja ho tenc! quan el dolent se'n va, es torna a la càmera i diu; tancat». «Bé, ho utilitzarem», va dir Sennett. De sobte, la veu de Capra es va aixecar dient que sabia com continuar; la resta d'escriptors li feien gestos perquè callàs, però Sennett ja havia tornat la seva cadira giratòria cap a ell. Capra va balbucejar: «Després de dir tancat, el dolent veu com s'acosta un moixet, empeny amb la peüngla i desapareix darrera la porta».

Sennett va felicitar Capra, però el va comminar a seguir amb la història i Capra va improvisar: «El dolent, aleshores, té una idea, es posa de quatre grapes i empeny suaument la porta amb la seva manota, però no s'obre. Llavors es torna

finits i un sentit de l'humor subtil i intel·ligent. Coline Serreau, coneguda per l'original comèdia copiada pels nord-americans a *Tres solteros y un biberón* i per la simpàtica *Mamá, ¿pero que hace un hombre blanco en tu cama?*, ens mostra la seva particular visió de la política, de l'ecologia, de la medicina i, en definitiva, del món en què ens ha tocat viure, destacant el seu aspecte més oblidat però, a la vegada, més humà.

Els dos films esmentats no semblen comptar amb un pressupost elevat i el primer d'ells arriba a les nostres pantalles amb anys de retard. Però valen la pena. El guió i la direcció són originals, imaginatius i plens d'espontaneïtat. Els diàlegs són frescs i se segueixen amb facilitat gràcies a un ritme adequat. Ah, i *Mississipi Masala* es pot veure en la seva versió original, comprovant les enormes dificultats dels asiàtics per assimilar l'accent peculiar de l'argot nord-americà. No cal dir, així i tot, que resulta molt més senzill entendre les paraules del pare de la protagonista, un hindú nascut a Uganda, que les dels amics «rappers» del germà del personatge interpretat per Denzel Washington.

En una paraula, dues pel·lícules recomanables pel que representen d'aire fresc en unes sales que, per molt climatitzades que es trobin durant el mes d'agost, segueixen plenes de les mateixes flaires viciades d'altres estius.

DOMÈNEC GARCIES